

Afscheidsglossy *De Nico*, vanwege het afscheid Nico Rietdijk als directeur van de NVB de branchevereniging van bouwende projectontwikkelaars. 4 maart 2020

OVER MENSEN EN HUN WOONWENSEN

INTERVIEW

Friso: Wonen jij en Nico al lang in Alphen aan den Rijn?

Lingky: Al ruim 18 jaar. We wilden weg uit het dorpje Leimuiden.

Bij toeval liepen we tegen dit huis aan. Aan de buitenkant is het niet bijzonder mooi. We vielen voor het interieur, de lichtval en de fijne tuin. Bovendien is Alphen een centraal gelegen en goed bereikbare gemeente met goede voorzieningen. Dat heeft wel meegewogen in onze beslissing ons hier te vestigen. We wonen er na al die jaren dan ook nog steeds met veel plezier. Jullie wonen in Monnickendam. Zijn jij en Thea daar toevallig terechtgekomen?

Friso: Dat was een hele bewuste keuze. Thea en ik wonen al sinds 1976 in Monnickendam. Eerst zochten we rondom Amsterdam. Maar in die tijd was er, net als nu, krapte op de woningmarkt maar dan met een rente van 11%. Omdat we steeds net achter het net visten, werden we steeds fanatieker en reden we bijvoorbeeld op zaterdagmorgen vroeg naar het distributiecentrum van de Telegraaf om als eerste de krant te bemachtigen en al heel vroeg de verkopers uit hun bed te bellen om onze interesse in hun huis kenbaar te maken. We hebben meteen toegeslagen. Onderhandelen zat er niet echt bij. Vraagprijs is koopprijs. Inmiddels zitten we al in ons derde huis in Monnickendam; een boerderette. We vinden het hier heerlijk en we gaan dus ook niet meer weg.

Lingky: Ik zie ons over een jaar of 10 wel verhuizen.

Dan is Nico 78 en volgens mij moet je dan toch naar iets anders uitkijken. Ik begreep van Nico dat jij helemaal in de 'woonwensen' zit. Je hebt daar onlangs voor NVB nog een onderzoek naar gedaan. Wat vond je de belangrijkste conclusie uit dat onderzoek?

Friso: Dat de Nederlandse rijtjeswoning onder alle geleidingen van onze bevolking nog steeds zo populair blijft.

In Alphen aan den Rijn staan er daar natuurlijk heel veel van. Zelfs veel alleenstaanden willen zo'n woning. De term 'eengezins-woning' is dus verouderd. Het type woning daarentegen niet. Ten aanzien van het wonen zie je een zekere mate van deconcentratie binnen de grote stedelijke

agglomeraties, als je de voorkeuren van de mensen zou volgen. Men wijkt graag uit naar groene woonmilieus die in de invloedssfeer van de stad liggen. Zoals Alphen, overal dichtbij, prettige omvang, treinstation, goede voorzieningen enz. Dat gaat in tegen de gangbare, vaak vooringenomen opinie van het grootste deel van de vakwereld.

Die beïnvloedt ook de politiek en daarom is dit onderzoek zeker relevant. Die ruime helft onder aanvoering van onze Rijksbouwmeester zegt namelijk: “we moeten allemaal naar de stad en daar verdichten zodat je op de fiets naar je werk kunt”. Totale onzin.

Lingky: Ik herken dat heel erg hier in Alphen. Hier worden kleine stukjes grond tussen de treinrails volgebouwd met hoogbouw. Dat kan toch geen gezonde leefomgeving zijn? Het doet me denken aan de economische situatie in de jaren '80: toen werd ook alles op elkaar gebouwd. Kennelijk is de woningnood nu weer zo hoog dat het allemaal verkocht wordt. Maar ook al zijn die woningen nu bewoond, vraag ik me af of de bewoners niet tegen beter weten in allemaal ongemakken voor lief nemen.

Friso: Wijken weerspiegelen de architectuurmodes en de economische conjunctuur van de tijd waarin ze ontworpen zijn. Die jaren '80 wijken hebben ook wel hun charme.

**Friso: De term
'eengezins-woning'
is sterk verouderd.
Het type woning niet.**

Lingky: Is het misschien niet ook een generatieverschil? Dat de jongeren van nu andere woonwensen hebben dan wij vroeger?

Friso: Eigenlijk niet nee. Van de jongeren wil het merendeel in de stad wonen, omdat het daar bruist. Maar zodra ze dan kinderen krijgen verburgerlijken ze en willen ze 'huisje boompje beestje'. Vaak vinden ze het dan moeilijk om op een feestje te zeggen dat ze naar Leidsche Rijn gaan verhuizen, maar een paar jaar later komen hun vrienden ze vaak gewoon achterna. Wat dat betreft vind ik het opmerkelijk dat we dat dan veroordelen met negatieve connotaties als 'saai' en 'kleinburgerlijk'. In een wereld waar alles constant verandert en onzeker is, zouden we juist meer waardering moeten hebben voor het feit dat

wonen het toonbeeld van stabiliteit is. Daarin verandert niet zoveel. We weten inmiddels heel goed wat mensen willen, maar waarom vinden we dan toch weer elke keer het wiel uit?

Lingky: Ik denk dat Nico daarom zo van zijn werk heeft gehouden. Hij heeft een enorme interesse in mensen en wat hen beweegt. Hij had ook graag binnenhuisarchitectuur, architectuur of medicijnen willen doen. Maar je kunt niet alles doen, he.

Friso: Het is heel knap hoe Nico altijd het evenwicht heeft kunnen houden tussen twee werelden. Aan de ene kant is hij de intellectueel die op lange termijn wil denken, die bezig is met onderwerpen als klimaatverandering en digitalisering. Aan de andere kant was hij altijd de stem van de leden, van de ondernemers die toch een kortere cyclus voor ogen hebben omdat ze gewoon morgen moeten bouwen. Die willen actie als de overheid in hun ogen weer iets onzinnigs heeft bedacht. Juist dat hij die twee werelden zo goed heeft kunnen verbinden, is zijn grote verdienste. Hij heeft de sector altijd naar een hoger plan willen trekken en weet dit doel goed te verenigen met de directe belangen van de leden. Op die evenwichtsbalk balanceren, vind ik een grote verdienste van Nico. Hij gaat altijd voor de inhoud, ook met zijn Thermometers. Hij heeft er aardigheid in om de boodschap bondig en pakkend te brengen, met aansprekende grafiekjes.

Lingky: Hij beheerst de kunst van het schrijven inmiddels goed. Als hij aan zo'n Thermometer begint, zit hij thuis uren achter zijn pc en hoor ik hem niet. Hij zit dan op een ei te broeden en daar moet ik hem niet te veel bij storen.

Als Nico de thermometer schrijft vraag ik hem vaak: Lukt het allemaal? Gaat het goed? Dan vertelt hij wel wat hem bezighoudt.

**Lingky: de bucketlist
van Nico is heel
lang. Daar komen
we de eerste
pensioenjaren
wel
mee door!**

Friso: Als ik onder stress werk, ben ik vaak erg kortaf tegen Thea. Dan krijgt zij – tot haar grote woede – geen antwoord van mij. Daar is ze dan oprecht boos over. Ze

zegt dan: “Je lult met iedereen, maar thuis zeg je niets”.
“Nee, want dan ben ik uitgeluld” zeg ik dan. Ik ben niet zo van de mensen. Nico wel. Wel heeft hij soms in gesprekken de neiging om veel zijpaden te bewandelen. Doorgaans zijn deze van filosofische aard: waar gaan we heen? Wat vind je van de politiek? Dan begint hij met een vraag om vervolgens zelf het antwoord te geven. Daarna wil hij overigens nog wel een reactie horen, want hij is ook nieuwsgierig naar wat anderen ervan vinden.

Lingky: Die andere kant of mening heeft hij nodig om tot zijn conclusies te komen. Hij voelde zich soms een roepende in de woestijn. Veel later bleek pas dat hij het bij het rechte eind had. Dat frustreerde hem weleens. Maar hij kan inderdaad tevens enorm uitgebreid praten. Overigens kan hij ook goed luisteren.

Friso: Zeker. Wat dan soms wel lastig is: tijdens zo’n zijpad kom je aan het echte thema van het gesprek niet meer toe. Wat dat betreft is hij ongedisciplineerd. Nooit vervelend hoor, behalve als hij over zijn tuin gaat ouwehoeren. Hij wordt blij van krokusjes. Ik heb dat niet. Ik word helemaal niet blij van krokusjes. Wat zijn eigenlijk jullie plannen vanaf volgende maand? Hebben jullie een plan?

Lingky: Nico en ik gaan tegelijkertijd met pensioen. Ik sta er blanco in en zie wel wat er op mijn pad komt. Nico heeft wel plannen. Hij heeft de eerste drie vakanties al geboekt en we willen op ons kleinkind gaan passen. Met zijn bucketlist kunnen we dus nog een hele tijd vooruit. Hij gaat in ieder geval meer tuinieren! •

Lingky Siem is getrouwd met Nico. Ze hebben twee kinderen (Erik en Stefan) en wonen in Alphen aan den Rijn.

Friso de Zeeuw is Emeritus hoogleraar Gebiedsontwikkeling aan de TU Delft en directeur Friso Advies. Hij is 46 jaar getrouwd met Thea en zij wonen in Monnickendam

© 2020 ANNELOES VAN DER WOUDE
FOTOGRAFIE: IRIS PRONK